

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123201538
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123201538.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. K., Z.. XX.X.XXXX, B. K. XXX, zastúpený opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - Q. K., Z.. XX.X.XXXX, B. B.A. XX, B. a otec - E. K., Z.. XX.X.XXXX, B. P. XX, B., zastúpený: IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Uhrova 4, Bratislava - Nové Mesto, o návrhu Q. K., Z.. XX.XX.XXXX, B. K. XXX, o zvýšenie výživného otca voči maloletému Z., takto

rozhodol:

I. Súd s účinnosťou od 14.3.2023 zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému Z. tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletého sumu 350,-eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred a to do 25.8.2023, príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 14.3.2023 do 25.8.2023 vo výške 1.346,77 eura je otec povinný zaplatiť príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 17P/30/2020-102 zo dňa 23.9.2020 vo výroku III. - v časti vyživovacej povinnosti otca voči maloletému Z..

odôvodnenie:

1. Stará matka maloletého Z. svojím návrhom doručeným súdu dňa 14.3.2023 žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému na sumu 350,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že ceny všetkého sa zvyšujú, otec sa o syna nezaujíma, už dva roky mu nič nekúpil.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky - starej matky maloletého, otca, kolíznej opatrovníčky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to Výpisom z obchodného registra Mestského súdu Bratislava III zo dňa 30.6.2023; Správou Daňového úradu Bratislava zo dňa 13.9.2023; Pracovnou zmluvou zo dňa 17.9.2023; Správou MUDr. F. F. zo dňa 20.9.2023; oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 17P/30/2020.

3. Navrhovateľka, stará matka maloletého Z., pred súdom uviedla, že od poslednej úpravy došlo k zmene najmä v tom, že sa zvýšili ceny všetkého. Maloletý v súčasnosti skončil 2. ročník Súkromnej odbornej školy GOS- SK Trnava (výpoveď na pojednávaní dňa 3.7.2023), odbor čašník, ide o 4. ročné štúdium s maturitou. Jeho mesačné výdavky sú nasledovné - má zdravotné problémy s vylučovaním, preto musí užívať vlákninu Optifibre, nakupuje ju dvakrát mesačne, cena jedného balenia je 17,50 eur, t. j. mesačne 35,- eur; vreckové denne 5,- eur až 10,- eur; do školy dochádza denne, s čím nemá výdavok, nakoľko toto platí škola; oblečenie priemerne 50,- eur; paušál telefón 29,90 eura. V škole nie je stravovanie, takže

denne varí, nevie sa však vyjadriť aké sú tieto mesačné výdavky, kupuje mu jogurty, sladkosti, stravuje sa prevažne doma, z vreckového si kupuje hlavne pitie, aj keď je v škole v K.. Hygienické potreby - holenie, sprchové gély a podobne, nevie sa presne vyjadriť, myslí, že je to aj 50,- eur mesačne.

Čo sa týka výdavkov na energie, bývajú v rodinnom dome, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, bývajú tam traja, ona, jej priateľ a maloletý Z.. Čo sa týka kúrenia vykuruje sa každá izba samostatne, výdavky sú celkovo 250,- eur na elektrinu, ktorou kúria.

Maloletý má záľuby - futbal, s čím sú výdavky na nákup dresu, lopty, kopačiek, s týmto sú výdavky ročné približne 30,- eur kopačky a dres, nevie presne uviesť koľko, tieto celkové výdavky sú asi do 50,- eur ročne. Keďže rastie, tak mu treba kupovať túto výbavu minimálne raz ročne. Ďalšia vec je, že počas dištančného vyučovania mu museli kúpiť počítač za 1.750,- eur. Tento kúpili niekedy pred dvomi rokmi, keď začala pandémia. Školská prax - košeľa, nohavice, obuv, vesta, musí zakupovať každý rok keďže rastie, s čím je výdavok asi 100,- eur ročne.

Čo sa týka dovolení, v zime chodia na lyžovačku, v lete k moru. Na lyžovačku potreboval komplet výbavu, čo bolo približne aj 1.000,- eur, letná dovolenka vyšla len pre neho minimálne 300,- eur. Maloletý by si chcel urobiť vodičský preukaz, už mohol minulý rok, avšak nemali finančné prostriedky, teraz si šetrí, chodí na brigádu, na vodičské oprávnenie teraz sú výdavky 1.000,- eur až 1.200,- eur.

Ďalej navrhovateľka uviedla, že je na starobnom dôchodku od roku 2022, poberá dôchodok vo výške 320,-eur, jej partner podnikal, v súčasnosti sa živí tak, že to čo dopestujú, predávajú.

Čo sa týka platenia výživného, matka im pred dvomi rokmi poslala sumu 100,- eur, išlo jej to naspäť, keďže výživné má byť poukazované úradu, nemá vedomosť či platí. Čo sa týka otca, nemá vedomosť, či si plní vyživovaciu povinnosť, maloletému neposiela žiadne finančné prostriedky, ani sa o neho vôbec nezaujíma.

Navrhovateľka uviedla, že na čas po nadobudnutí plnoletosti si Z. podal na súd návrh na zvýšenie výživného voči obom rodičom, preto žiada zvýšiť výživné len na čas do nadobudnutia plnoletosti Z..

Čo sa týka matky Z., vie, že si telefonujú, vie, že matka je na tom psychicky zle, mala by ísť na liečenie, chodí na brigády, aby mala na alkohol, o jej príjmoch nevie nič, iba to, že chodí na brigády, bola napr. v Tesco na brigáde.

Navrhovateľka uviedla, že otec keď minule odchádzal zo súdu sadal si do najnovšieho športového modelu auta Mercedes, tak asi na to má.

4. Splnomocnený zástupca otca pred súdom uviedol, že navrhuje zvýšiť výživné o 50,- eur nakoľko aj v súčasnosti je otec so svojou výživou odkázaný na svoju partnerku, s ktorou zdieľa spoločnú domácnosť. Otec býva na adrese O. XX, B., býva tam v nájomnom byte so svojou partnerkou, ktorá má tento byt v nájme od svojej rodiny, na tejto adrese aj preberá poštu. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, ten teraz je aj po psychickej stránke zlý, nakoľko nedávno pochoval svoju matku, s týmto mal výdavky okolo 1.350,- eur pohreb, z dedičstva neplynuli takmer žiadne aktíva, 20,- eur ostalo na bežnom účte po matke a nadobudol Škodou Fabiu staršieho dáta. Čo sa týka jeho zárobkovej činnosti, má obchodnú majetkovú časť v spoločnosti Lajfer, s.r.o. IČO 45312672, nie je konateľom tejto spoločnosti, má tam polovičný obchodný podiel 2.500,- eur, avšak táto firma ako taká už nevyvíja žiadnu podnikateľskú činnosť, má obrat na nule od roku 2019 až do súčasnosti,. Čo sa týka partnerky s ňou je 10 rokov. Nájomné sa platí 500,- eur vrátane energií, otec teraz neprispieva žiadnou sumou, je vedený ako spoluživúca osoba. Otec plní vyživovaciu povinnosť prostredníctvom úradu, má dlh 2.000,- eur, spláca ho z toho, čo mu dá priateľka, ktorá podniká, je tiež spoločníčkou obchodnej spoločnosti Lajfer, s.r.o. Na základe informácie od klienta, mu zdravotný stav nedovoľuje sa riadne zamestnať, má problémy s chrbticou, nevie to bližšie konkretizovať, so žĺčnikom a po smrti matky aj psychické problémy, zúčastňoval sa nejakých psychologických sedení, nie je uznaný invalidným. Otec iné vyživovacie povinnosti nemá. Otec nevlastní žiaden majetok.

V záverečnej reči zástupca otca uviedol, že otec v konaní riadne preukázal určité prekážky, v dôsledku ktorých nevie mať zamestnanie, v ktorom by dokázal zabezpečiť čo i len vlastné potreby, ďalej otec nepovažuje za spravodlivé, že navrhovateľka uplatňuje iba voči otcovi podanie takéhoto návrhu, podľa jeho vedomostí matka vôbec nejaví záujem o svojho syna a taktiež môže byť zamestnaná pričom nemôže byť táto povinnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti iba jednostranná nakoľko v zmysle Zákona o rodine sa má dieťa podieľať na životnej úrovni oboch rodičov. Čo sa týka osobného motorového vozidla značky Mercedes, nebol to športiak ani najnovší model Mercedes, je to auto zn. Mercedes, ale starší model, podľa jeho informácií nie je v osobnom vlastníctve otca, mal ho požičané, jeho nadobúdacia cena bola 15.000,- eur. Vie, že v súčasnosti je predané.

5. Otec pred súdom uviedol, že je bol ochotný prispievať sumou do 200,-eur mesačne, podniká asi 5 rokov dozadu, je spoločníkom spoločnosti Lajfer, s.r.o. spolu s partnerkou O. L.. Daňové priznanie nepodal za roky 2021 a 2022 nakoľko sa prevádzka prestala prevádzkovať vzhľadom na pandémie. Spoločnosť sa nedala reštartovať. Nevie sa vyjadriť, prečo sa nezrušila spoločnosť, k týmto veciam sa nevie vyjadriť. Jeho príjem v roku 2023 pozostával z príjmu z brigádnickej práce, pomáhal priateľke v práčovni, v rámci spoločnosti HDAU, s.r.o., ktorej spoločnosti je jeho priateľka spoločníčka. Od januára 2023 nerobil nič len príležitostné práce v tej práčovni u priateľky, nevyplácala mu nič, ona za to ťahala domácnosť. Nevie sa vyjadriť aký je jej príjem. Bývajú v podnájme v 2-izbovom byte, byt má prenajatý od fyzickej osoby, bývajú tam iba oni dvaja, žijú spolu viac ako 9 rokov. Výdavky v súvislosti s bývaním sú 500,- eur podnájom, 100,- eur telefóny, televízia a strava.

Je vyučený strojár, absolvoval SOU s maturitou, v tomto odbore nerobil, iba na začiatku po skončení školy, robil opravára čerpadiel v Dimitrovke, sú to opravárenské veci, potom sa tomu vôbec nevenoval. Keď pracoval naposledy v Taxi Taxi, s.r.o. čo bolo v roku 2011, jeho čistý príjem bol asi 800,-eur, táto práca mu nevyhovovala. Iné vyživovacie povinnosti nemá. V posledných rokoch sa staral o matku, opatrovateľský príspevok nepoberal. Teraz sa zamestnal z toho dôvodu, lebo dosť sa poneviera po tej práčovni, tak poprosil konateľa a priateľku, aby ho zamestnali. V pracovnej zmluve je preklep, pracovný čas je dohodnutý na 40 hodín mesačne, dĺžka pracovného času je jedna hodina denne, tiež je tam preklep. Mzda je dohodnutá vo výške 87,50 eura za mesiac.

Na otázku súdu, čo otcovi bráni, aby sa riadne zamestnal na riadny pracovný pomer? Otec uviedol: „Nebráni mi nič, práve preto som sa zamestnal v práčovni zatiaľ brigádne, aby som si mohol dohodnúť trvalý pracovný pomer.“

Na otázku súdu, či si niekedy hľadal prácu na trvalý pracovný pomer a s akým výsledkom? Otec uviedol: „Áno hľadal, naposledy to bolo v roku 2022, predtým ako mama ochorela na rakovinu, bol som v jednej spoločnosti, ktorej názov neviem kde som sa zaujímal o prácu rozvod ovocia a zeleniny, bolo to fyzicky náročné, a veľmi dlhá pracovná doba, ponúkali mi zárobok 800,- eur v hrubom, potom som ešte inú firmu vyhľadal, ale keďže mama bola chorá, tak som sa tomu už nevenoval.“

Ďalej otec uviedol, že má dlh na výživnom vo výške okolo 2.000,- eur, výživné neplatil z toho dôvodu, že nebolo možné zistiť kam má platiť, až keď ho kontaktovala pracovníčka z úradu práce v Bratislave, tak odvtedy začal platiť, keď sa dozvedel údaje kam má platiť. Jeden úrad ho posielal na druhý úrad resp. nereagovali na jeho urgencie a urgencie jeho advokáta, keď zisťoval kam má platiť, a toto trvalo dva roky.

6. Procesná opatrovníčka pred súdom uviedla, že odporúča návrhu starej matky vyhovieť, nakoľko je v záujme maloletého zvýšiť výživné a upraviť ho tak, aby zodpovedalo potrebám maloletého a možnostiam a schopnostiam otca.

Čo sa týka platenia výživného otcom, má informáciu z úradu Bratislava, že otec si plnil výživné v období marec až august 2023 vo výške tak ako má súdom určené, teda každý mesiac zaslal sumu 100,- eur, navrhovateľke bola z úradu vyplácaná suma od marca do júna 2023 vo výške 135,50 eura mesačne a od júla 2023 doteraz vo výške 170,20 eura mesačne + prídavok na dieťa.

7. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 17P/30/2020 súd zistil, že rozsudkom č.k. 17P/30/2020-102 zo dňa 23.9.2020, súd zveril maloletého Z. K. do náhradnej osobnej starostlivosti Q. K. (starej matky maloletého), rodičom maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a to otcovi sumou 100,- mesačne a matke sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa, zároveň súd upravil styk otca s maloletým Z..

Z odôvodnenia rozhodnutia a obsahu súdneho spisu vyplýva, že otec maloletého žil v tom čase v Bratislave s priateľkou, bol spoločníkom obchodnej spoločnosti Lajfer, s.r.o., prevádzkoval so svojou partnerkou čistiareň odevov a práčovňu, uvádzal príjem 1.000,- eur mesačne, na výške výživného 100,- eur sa dohodol s navrhovateľkou Q. K..

V rozhodnutí súd uvádzal, že matka maloletého je nevylicená alkoholička, v tom čase žila s priateľom v Bratislave, nepracovala zo zdravotných dôvodov a z dôvodov problémov s alkoholom.

Maloletý Z. navštevoval 9. ročník Základnej školy v K..

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.12.2020 vo výroku o zverení maloletého, úprave styku, trovách konania; dňa 9.12.2020 vo výroku o výživnom otca a dňa 20.11.2020 vo výroku o výživnom matky.

Z obsahu spisu vyplýva, že výsledok hospodárenia spoločnosti Lajfer, s.r.o. za rok 2019 po zdanení bol 18.543,- eur (Účtovná závierka zostavená k 31.12.2019).

8. Z výpisu z obchodného registra Mestského súdu Bratislava III zo dňa 30.6.2023 vyplýva, že E. K. (otec v predmetnom konaní) a O. L. (partnerka otca) sú spolovníkmi spoločnosti Lajfer, s.r.o, spoločnosť bola zapísaná do registra dňa 22.12.2009, predmetom činnosti spoločnosti je: maloobchod, veľkoobchod; prevádzkovanie čistiarene a práčovne; poskytovanie služieb osobného charakteru; organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí.

9. Zo správy Daňového úradu Bratislava zo dňa 13.9.2023 vyplýva, že daňový subjekt Lajfer, s.r.o. podal daňové priznanie za rok 2020, daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2021 a 2022 nepodal. Daňovému úradu nie je známe z akého dôvodu nepodal daňové priznania.

10. Z Pracovnej zmluvy uzavretej medzi zamestnávateľom HDAU, s.r.o., Bratislava a zamestnancom - E. K. dňa 17.9.2023 vyplýva, že zamestnanec nastupuje do zamestnania dňa 18.9.2023 ako pomocná pracovná sila, pracovný pomer je dohodnutý na dobu neurčitú, dohodnutá mzda 87,50 eur, pracovný čas 40 hodín týždenne, dohodnutá dĺžka pracovného času 1 hodina týždenne.

11. Zo správy MUDr. F. F., všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 20.9.2023 vyplýva, že E. K. sa lieči na art hypertenziu I št WHO a dyslipidémiu, na liečbe je kompenzovaný; Dg.: Benígna primárna artériová hypertenzia, bez hypertenznej krízy.

12. Z výpisu z obchodného registra Mestského súdu Bratislava III vyplýva, že spolovníkom spoločnosti HDAU, s.r.o. je O. L. (partnerka otca) a T. R., spoločnosť bola zapísaná do registra dňa 20.9.2017, predmetom činnosti spoločnosti okrem iných činností je i prevádzkovanie čistiarene a práčovne.

13. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že maloletý Z. bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 17P/30/2020-102 zo dňa 23.9.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. K., rodičom maloletého bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a to otcovi sumou 100,- mesačne a matke sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

V čase posledného rozhodnutia súdu, v septembri 2020, maloletý Z. navštevoval od septembra 2020 deviaty ročník Základnej školy v K.. V súčasnosti Z. stále žije u starej matky v K., od septembra 2023 navštevuje 3. ročník Súkromnej odbornej školy GOS- SK v Trnave odbor čašníka. Jeho mesačné výdavky sú minimálne vo výške 402,- eur a to: vláknina Optifibre 17,50 eur 2x mesačne, t.j. 35,- eur + vreckové 5,- až 10,- eur na deň, t.j. 150,- eur až 300,- eur mesačne, priemer 225,- eur; oblečenie 50,- eur + telefón 29,90 eur + hygiena 50,- eur + futbal cca 50,- eur ročne delene 12 mesiacov = cca 4,- eurá mesačne + oblečenie na prax do školy cca 100,- eur ročne delene 12 mesiacov = cca 8,- eur mesačne.

Tieto výdavky spolu v minimálnej výške 402,- eur mesačne sú bez zohľadnenia výdavkov na stravu, ktoré stará matka nevedela vyčísliť, pričom maloletý sa stravuje prevažne doma, denne mu varí, a uvedená suma minimálnych výdavkov nezahŕňa ani výdavky na energie v súvislosti s bývaním, ktoré stará matka vyčísliť na sumu 250,- eur na elektrinu, ktorou i kúria, iné výdavky s bývaním neuvádzala.

Otec maloletého bol v čase poslednej úpravy (v septembri 2020) spolovníkom obchodnej spoločnosti Lajfer, s.r.o., prevádzkoval so svojou partnerkou čistiareň odevov a práčovňu, uvádzal príjem 1.000,- eur mesačne, na výške výživného 100,- eur sa dohodol s navrhovateľkou Q. K.. Otec žil s priateľkou O. L. V. B..

V súčasnosti je otec stále spolovníkom uvedenej spoločnosti, podľa jeho vyjadrenia v čase pandémie prestal prevádzkovať spoločnosť, následne po skončení pandémie sa už nedala spoločnosť reštartovať, daňové priznanie nepodal za roky 2021 a 2022 nakoľko sa prevádzka prestala prevádzkovať. Podľa vyjadrenia otca jeho príjem v roku 2023 pozostával z príjmu z brigádnickej práce, pomáhal priateľke v práčovni, v rámci spoločnosti HDAU, s.r.o., ktorej spolovníčkou je jeho priateľka, od januára 2023 nerobil nič len príležitostné práce v práčovni u priateľky, nevyplácala mu nič, ona za to ťahala domácnosť. Od 18.9.2023 sa otec zamestnal v spoločnosti svojej partnerky, kde doposiaľ, podľa jeho vyjadrenia, pracoval brigádnicke za čo nepoberal žiadnu mzdu. Na základe uzavretého pracovného pomeru je mzda dohodnutá vo výške 87,50 eur mesačne, keď dohodnutá dĺžka pracovného času je 1 hodina denne. Otec, tak ako v čase poslednej úpravy výživného, býva s priateľkou v prenajatom byte, na bývanie neprispieva.

Matka maloletého už v čase poslednej úpravy mala problém s nadmerným požívaním alkoholických nápojov, žila s priateľom v B., nepracovala zo zdravotných dôvodov a z dôvodov problémov s alkoholom.

Matka nepracuje ani v súčasnosti, podľa vedomostí navrhovateľky chodí na brigády, problém s nadmerným požívaním alkoholických nápojov u nej pretrváva.

14. Podľa § 62 ods. 2, 3, 5 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (ods. 2) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (ods. 3) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (ods. 5)

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. V danej veci súd dospel k záveru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný.

16. Z citovaného ustanovenia § 78 ods.1 veta prvá Zákona o rodine vyplýva, že pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

17. Z citovaných ustanovení §§ 62, 63, 75 Zákona o rodine, vyplýva, že vodiacim pravidlom na určenie výšky výživného povinnému rodičovi je miera jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Prvoradú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa nesú v rámci svojich schopností a finančných možností rodičia. V súlade s týmito právami dieťaťa Zákon o rodine vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť, že bude možné zistiť čo najobjektívnejšie možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča. Cieľom úpravy v § 63 ods. 1,2 je práve umožniť súdu zistiť výšku zárobkových možností povinného rodiča, pokiaľ nestačí jeho potvrdenie o príjme zamestnávateľa, pretože má príjmy aj z inej než závislej činnosti. Ak je rodič zamestnaný, potom súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádza zväčša z príjmu, ktorý mu doručí zamestnávateľ. Nemal by sa však uspokojiť len s týmto príjmom a mal by si vyžiadať aj daňové priznanie, resp. potvrdenie daňového úradu o tom, že rodič daňové priznanie v sledovanom období nepodal. Neexistuje totiž mnoho obmedzení, ktoré by bránili mať počas pracovného pomeru aj iný príjem, a to či už z podnikania, alebo napríklad honoráre, nájmy, výnosy z cenných papierov a pod. Preto by sa súd nemal spoľahnúť len na tvrdenia povinného. Samozrejme, že pri hodnotení príjmu dosahovaného v pracovnom pomere súd skúma, či rodič dostáva za vykonanú prácu adekvátny príjem, a teda či práca zodpovedá jeho schopnostiam. Zákon nemôže poskytnúť ochranu špekulatívnemu správaniu povinného rodiča, ktorý

bude znižovať svoj príjem za účelom stanovenia čo najnižšieho výživného. Podobne pri odseku 1 a 2 tohto ustanovenia dôvodová správa argumentuje snahou zabezpečiť dieťaťu jeho práva a viaže použitie právnej domnienky podľa ods. 1 len na prípady, kedy rodič zo špekulatívnych dôvodov vôbec nepredloží podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, resp. ich súdu nepreukáže alebo nesprístupní. Nie je tým však dotknutá povinnosť súdu vyžiadať si podklady od daňového úradu z vlastného podnetu, keďže každé mimosporové konanie je ovládané vyhladávacou zásadou. Je povinnosťou súdu čo najobjektívnejšie zistiť skutočný stav.

Predpokladom pre použitie domnienky v zmysle tohto ustanovenia je kumulatívne splnenie týchto skutočností:

- vzťah rodič-dieťa
- povinný rodič má príjmy z inej než závislej činnosti,
- táto činnosť podlieha dani z príjmu
- povinný rodič nesplní povinnosť tieto príjmy preukázať alebo nesplní povinnosť predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

Ak si povinný rodič pri zisťovaní jeho zárobkových možností niektorú z týchto povinností nesplní, má súd v zmysle zákona, po zistení tejto okolnosti povinnosť prezumovať výšku mesačného príjmu povinného rodiča ako dvadsaťnásobok sumy životného minima. (JUDr. Bronislava Pavelková, PhD., Zákon o rodine, Komentár 3. vydanie, 2019, C.H.BECK)

18. V danej veci z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného v septembri 2020 uplynuli 3 roky, ktorá samotná skutočnosť je dôvodom pre zvýšenie vyživovacej povinnosti, keď maloletý vyrástol, čím sa zvýšili výdavky na zabezpečenie jeho základných potrieb ako strava, ošatenie, hygiena a pod. Okrem toho maloletý začal navštevovať strednú školu v K., kde denne dochádza, v súvislosti so štúdiom má výdavky na zakúpenie oblečenia na prax do školy, keďže študuje odbor čašník. Otec maloletého, tak ako v čase poslednej úpravy výživného, je stále spoločníkom obchodnej spoločnosti Lajfer, s.r.o., spoločnosť je stále zapísaná v obchodnom registri, podľa vyjadrenia otca spoločnosť nevykazuje žiadnu činnosť, preto daňové priznania nepodal za rok 2021 ani za rok 2022. Ako v čase poslednej úpravy, i teraz otec uvádzal, že pomáha partnerke v práci, s tým rozdielom, že v čase poslednej úpravy výživného v roku 2020 uvádzal príjem 1.000,- eur mesačne, a v súčasnosti tvrdil, že nemá z tejto činnosti žiadny príjem, keď priateľka/partnerka financuje bývanie, tvrdil, že ho živí partnerka. (Od 18.9.2023 sa otec zamestnal v spoločnosti svojej partnerky, na základe uzavretého pracovného pomeru je mzda dohodnutá vo výške 87,50 eur mesačne, keď dohodnutá dĺžka pracovného času je 1 hodina denne).

19. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, súd pri rozhodovaní o výške výživného prezumoval výšku mesačného príjmu otca ako dvadsaťnásobok sumy životného minima, čo predstavuje do 30.6.2023 sumu 4.688,40 eur (životné minimum na plnoletú fyzickú osobu od 1.7.2022 do 30.6.2023 234,40 eur; Opatrenie č. 227/2022 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o úprave súm životného minima) a od 1.7.2023 sumu 5.377,60 eur (životné minimum na plnoletú fyzickú osobu od 1.7.2023 do 30.6.2024 268,88 eur; Opatrenie č. 220/2023 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o úprave súm životného minima), keď otec v priebehu konania nepreukázal žiadny príjem, napriek tomu, že tvrdil, že spoločnosť Lajfer, s.r.o. nevykonáva žiadnu činnosť, spoločnosť nebola zrušená, dôvod otec nevysvetlil, daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb nepodal za rok 2021 ani za rok 2022, teda nesplnil si zákonnú povinnosť, čo takisto súdu nevysvetlil, príslušný daňový úrad na dopyt súdu uviedol, že mu nie je známe z akého dôvodu nepodal daňové priznanie.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v roku 2019 spoločnosť Lajfer, s.r.o. vykázala hospodársky výsledok po zdanení bol 18.543,- eur, ako i na skutočnosť, že spoločnosť partnerky otca HDAU, s.r.o. kde otec „vypomáha“ vykonáva rovnajú činnosť - prevádzkovanie pracovne a čistiarne, preto súd neuveril tvrdeniam otca, že spoločnosť Lajfer, s.r.o. už nebolo možné po pandémie reštartovať, pričom súd poukazuje na tú skutočnosť, že otec ako jeden so spoločníkov (druhým spoločníkom je jeho partnerka) nevykonával žiadny právny úkon smerujúci k zániku spoločnosti, resp. prevodu obchodného podielu.

Súd neuveril tvrdeniam otca, že ho živí partnerka, že pracuje brigádnicke bez vyplácania mzdy v spoločnosti, ktorá patrí partnerke, keď takýto stav je dlhodobý, trvá minimálne od roku 2021.

Otec poukazoval i na zdravotné problémy, ktoré mu bránia pracovať, súd má za to, že nepreukázal zníženú schopnosť vykonávať pracovnú činnosť, nakoľko správa všeobecného lekára s uvedením diagnózy nie je preukázaním zníženej pracovnej schopnosti, takýmto dokladom preukazujúcim obmedzenie pracovnej činnosti a jeho rozsah môže byť len rozhodnutie príslušného orgánu.

20. Vzhľadom na uvedené, je súd toho názoru, že určená výška výživného zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, odôvodneným potrebám maloletého Z. ako i zárobkovým možnosťami a schopnosťami povinného - otca.

21. Čo sa týka vyživovacej povinnosti matky, predmetný návrh na zvýšenie výživného bol podaný iba voči otcovi, vyživovacia povinnosť matky stále trvá. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že výška výživného určená otcovi 350,- eur vôbec nepokrýva odôvodnené, skutočné výdavky maloletého, ktoré sú minimálne vo výške 402,- eur mesačne bez stravy!!!, so zabezpečením stravovania sú výdavky maloletého minimálne vo výške 600,- eur mesačne. Teda nemožno mať za to, že by nebola zohľadnená vyživovacia povinnosť matky v tom zmysle, že výživným od otca by boli úplne pokryté všetky výdavky maloletého, tak ako na to poukazoval zástupca otca.

22. Súd vyživovaciu povinnosť otca zvýšil s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 14.3.2023, keď v zmysle citovaného ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné možno priznať len odo dňa začatia konania, resp. tri roky spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Vyživovaciu povinnosť otca súd zvýšil do 25.8.2023, teda za obdobie maloletosti maloletého, keď dovŕšením 18-teho roku veku maloletého dňom 26.8.2023 skončila náhradná osobná starostlivosť. (Z. v priebehu konania dňa 26.8.2023 nadobudol plnoletosť, k návrhu sa nepripojil nakoľko dňa 28.8.2023 podal na súd návrh na zvýšenie výživného voči obom rodičom).

23. Nakoľko výživné bolo zvýšené spätne od 14.3.2023, otcovi vzniklo dlžné výživné za obdobie od 14.3.2023 do 25.8.2023 vo výške 1.346,77 eur (pomerná časť za mesiac marec 2023 a to 250,- eur / suma o ktorú bolo zvýšené výživné/ deleno 31 dní krát 18 dní = 145,16 eur + 4 mesiace - apríl 2023 až júl 2023 krát 250,- eur = 1.000,- eur + pomerná časť za mesiac august 2023 vo výške 201,61 eur / 250 eur delene 31 dní krát 25 dní/).

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Zároveň súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zmenil posledné rozhodnutie súdu o výživnom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.